

Meertaligheid: waarom willen we de ander ontzeggen waar we zelf wel pap van lusten?

Piet Van Avermaet

steunpunt
diversiteit & leren

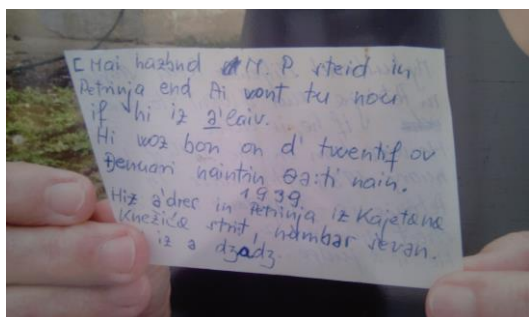
2

Meertaligheid: een dubbele standaard

- Meertaligheid wordt enerzijds gezien als een probleem, een deficit, geen taal
- Op school wordt vaak alleen de SV van het Nederlands toegelaten (regels, verbieden, bestraffen)
- Promotie van VT als een asset, een voordeel in Europa versus MT van immigranten(kinderen) als een handicap, een nadeel
- VT leren draagt bij tot cognitieve ontwikkeling versus thuistaal als een obstakel tot cognitieve ontwikkeling

Meertalige realiteit

- Meertaligheid is een werkelijkheid in de sociale ruimte: e.g. grootstedelijke context
- Meertaligheid is een realiteit in elke persoon: meertalige repertoires
- Meertaligheid hoeft niet 'full proficiency' van elke taal of variëteit te betekenen
- Meertaligheid is contextgebonden georganiseerd en SN heeft daar een specifieke plaats in
- Iedereen doet aan 'translanguaging'

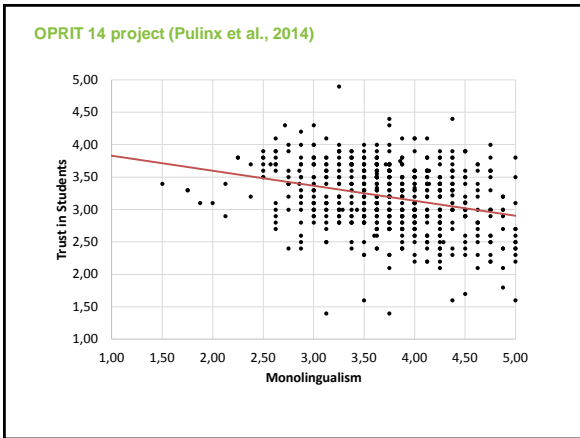

En toch:

Diepgewortelde aannames:

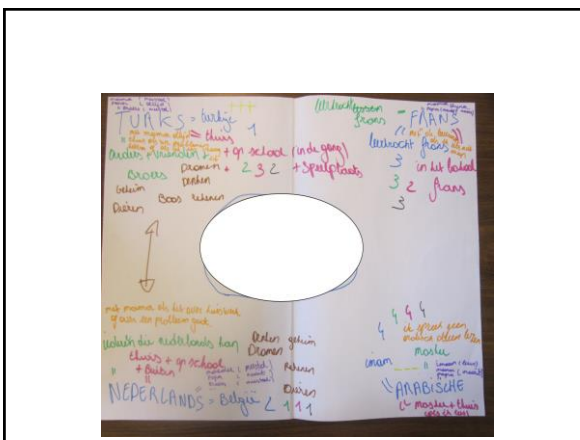
- Zonder kennis van de ST kan men niet functioneren in de samenleving
- Kennis van de ST zet deuren open naar werk, school, sociale participatie, ...
- Talen van immigranten zijn een obstakel voor integratie
- Talen van immigranten hebben een negatief effect op school en leerresultaten van immigrantenkinderen

Die aannames hebben een impact op hoe we kijken naar MT en kan tegenovergestelde effecten hebben

- meertaligheid en ouders**
- Misvatting dat ouders niet bezorgd zouden zijn om:
 - Schoolsucces van hun kinderen
 - Kennis van het Nederlands voor schoolsucces
 - Ouders hebben een functioneel/rationeel perspectief EN een emotioneel/identificatie perspectief

- Meertalige identiteit**
- 'MT' als feitelijk markerder van identiteit
 - e.g. jongeren in grootsteden
 - 'MT' als symbolisch markerder van identiteit

- Conclusie:**
- Nieuwe ingrediënten, nieuwe recepten**
- Nederlands is belangrijk om in een samenleving (en in onderwijs) te functioneren, maar we moeten nadenken over de meest zinvolle weg daar naar toe;
 - Sociale inclusie en onderwijssucces mag men niet als gerealiseerd beschouwen na een (snellen apart) taalbad. Het is een voortdurend, complex, dynamisch proces. Het is nooit af en verschillend voor elk individu;
 - We moeten ook nadenken over de plaats die we geven aan de meertalige realiteiten van mensen en buurten, want in het proces van sociale participatie en de opbouw van sociale netwerken ontwikkelen taalgebruik en taal zich (en dus ook het Nederlands);
 - Een beleid waarin de meertalige repertoires van elk individu als kracht voor leren EN voor sociale inclusie worden gebruikt. Meertaligheid als "didactisch kapitaal", dus.

Dank U

piet.vanavermaet@ugent.be

steunpunt
diversiteit & leren